

DE IDEALE MENS

6 februari 1959

Goedenavond, vrienden.

Wij zijn niet alwetend of onfeilbaar. Wij hopen dat u zelfstandig zult nadenken.

Mijn onderwerp voor vanavond ligt misschien iets buiten het normale kader.

Ik heb mijn betoog getiteld:

DE IDEALE MENS

De ideale mens is natuurlijk in deze zin een stofmens. Wij weten dat de doorsneemens onvolmaakt is. Deze onvolmaaktheid schuilt in zijn onbewust zijn van de werkelijkheid, zijn onvermogen om zich bij de Goddelijke kracht en toestanden aan te passen. Wanneer wij een mens in deze condities plaatsen, zoals zij hier op aarde regelmatig voorkomen, lijkt mij, dat wij een aantal eigenschappen kunnen omschrijven die volledig beantwoorden aan elke eis, die gesteld kan worden aan het leven, of mens, op aarde.

In de eerste plaats moeten wij van onze mens een zekere mate van bewustzijn vragen. Dit bewustzijn zal te onderscheiden zijn in drie takken: begrip, mede behelzende verdraagzaamheid en naastenliefde.

In de tweede plaats: een weten, mede omvattende kennis, plus wil tot bewustwording.

In de derde plaats: begrip voor schoonheid, tevens bevattende harmonie met al wat rond ons bestaat.

Deze eigenschappen zijn in elke mens - in meerdere of mindere mate - latent aanwezig. Gezien de huidige ontwikkelingstoestand van de totale mensheid mag zelfs worden gesteld dat elke mens, die oprecht zoekt en wil, in staat zal zijn vanuit zijn huidig bewustzijn, dit ideaal aanmerkelijk dicht te benaderen.

Voor die mens is natuurlijk een levensvorm noodzakelijk. Wanneer wij over een levensvorm spreken dan moet ik ook dit nader voor u uitleggen. Er zijn mensen die zich laten drijven door de gedachtegangen van de menigte, die de eenvoudigste en gemakkelijkste weg zoeken en de problemen - vooral wanneer zij niet met hun eigen welzijn op aarde samenhangen - gaarne terzijde schuiven. Dergelijke massamensen hebben een levenshouding die gebaseerd is op passiviteit, een schijnbare levendigheid, daarin hebben zij een innerlijke dood verborgen.

Daarnaast kennen wij de persoonlijke bewustwording van de mens. Dit is een individuele ontwikkeling die volledig vrij staat tegenover elke stelling en elke leer. De individuele mens is gerechtigd zijn eigen leraar, zijn eigen godsdienst, zijn eigen denkwijze en filosofie voor zich te bepalen. Er hoort echter nog meer bij om deze leefwijze, deze wijze van werken in het leven, aan te passen aan de ideale mens.

De ideale mens is zich bewust van zijn eigen verantwoordelijkheid ten overstaan van de wereld. Hij toetst deze verantwoordelijkheid aan zijn eigen innerlijk weten, aan zijn geweten en aan zijn kennis omtrent zijn omgeving. Dit impliceert, dat hij enerzijds zich volledig vrij zal stellen van de geldende moraal en zeden, anderzijds voor zichzelf tot zedelijke erkenningen zal komen die voor hem niet overschrijdbaar zijn. Hij houdt zich aan deze grens. In de tweede plaats zal hij ten opzichte van zijn omgeving moeten komen tot een absoluut harmonisch samenwerken. Dat betekent erkenning van alle wetten die buiten hem bestaan, erkenning van alle gezag dat op de wereld bestaat, zover dit vanuit zijn groep noodzakelijk en onvermijdelijk is.

Wij hebben nu een mens die met een zeker bewustzijn en zeker denken, voort kan gaan in persoonlijke ontwikkeling. Deze mens is geneigd - ondanks zijn persoonlijke richting van denken en ontwikkeling - elke andere richting van denken en ontwikkeling naast de zijne, te

beschouwen als vruchtbaar, zoverre zij niet onmiddellijk strijdig is met wat hij zelf als goed erkent. Wanneer ik deze ideale mens zó voor u teken, dan doe ik dit niet zonder reden.

Er is een tijd geweest dat de mensheid passief was. Een tijd dat het denken van de mensheid als een soort van trage vloeistof in elk van die gedachten gemaakt zat, zich liet vormen en nauwelijks zich aanpassend aan elke nieuwe ontwikkeling van de gemeenschap. Dit betekent ook dat de massa, de groepsgeest overmachtig was, dat de mens, gedreven door zijn klein egoïsme, plus zijn hang in de grote menigte te passen, zijn eigen persoonlijke ontwikkeling verwaarloosde. Nu echter komt er een tijd, dat vuur en ook lucht - twee elementen - een nieuwe ontwikkeling gaan beheersen. Vuur is natuurlijk niet alleen de vlam, die bij versnelde oxidatie ontstaat. Onder vuur willen wij verstaan: de innerlijke vlam, de levenskracht, de vitaliteit, de drang tot werken en handelen. Daarnaast het element van de lucht. De lucht omvat alle bestanddelen die noodzakelijk zijn voor het leven. Zij bevat ook de enige stof waaruit het vuur zich voeden kan. Het vuur dat ook in u leeft - zij het misschien eerder als een schamele verwachting, als een stille hoop, als een gerealiseerde werkelijkheid - zal zich met de lucht, met de voortdurende aanvoer van nieuwe geestelijke krachten en ideeën kunnen voeden en als zodanig louterend werken op u en op uw omgeving.

Deze leerstellingen behoren bij de nieuwe tijd. De eisen die ik hier algemeen heb opgenoemd, zijn ongetwijfeld reeds langere tijd deel van verschillende groeperingen en genootschappen op aarde. Maar dat zij een noodzaak worden voor het leven zelf is niets. Het is alleen de ideale mens die in de toekomst de mogelijkheid heeft op aarde te bestaan. Het is alleen de ideale mens met zijn eerbied voor anderen, zijn trouw aan eigen beginselen en gedachten en zijn verdraagzaamheid t.o.v. heel de wereld, die zo dadelijk het geestelijk peil van de wereld kan verhogen, die de kosmische functie van deze ontwikkelingsdrang kan brengen tot een nieuw hoogtepunt, misschien zelfs tot een nieuwe voleinding.

In dit principe speelt ook de verdraagzaamheid een rol. Waarom stellen wij dan dat de ideale mens verdraagzaam moet zijn? Omdat begrip voor de wereld noodzakelijk is. Het is niet voldoende in een wereld te leven, je moet ze begrijpen. Begrijpen kun je de wereld slechts wanneer je elk vooroordeel opzij kunt zetten. De gedachtegang van vele mensen, van vele groepen, is die van broederschap. Wij vinden dit in het christendom en zijn verschillende richtingen, wij horen daarvan spreken bij de Boeddhisten, bij de Hindoes, bij de Moslims, praktisch overal vinden wij deze gedachtegang terug. De mens bestaat uit broeders en zusters. Ware broederschap kan alleen gebaseerd zijn op een zekere tolerantie, plus begrip. Zij kan alleen gebaseerd zijn op een genegenheid die een ander zijn vrijheid van leven laat en hem niet smoort in een alzorgende en omringende liefde die hem de adem beneemt en hem maakt tot een slap, willoos, levenloos wezen, dat mee gesleurd wordt door elk element in de omgeving.

De nieuwe tijd, die zich thans aankondigt vraagt van de mens tolerantie, verdraagzaamheid, die niet alleen kan bestaan op het terrein van godsdienst of alleen op het terrein van politiek. Een tolerantie die overal én te allen tijde tot uiting moet komen. De ware verdraagzaamheid bestaat op het ogenblik dat men een ander begrijpt, een ander respecteert voor zijn persoonlijk denken, de gedachtegangen van een ander niet verwerpt als onredelijk en toch zo zichzelf, evenals een ander, beschermend tegen té grote dwaasheden, zo liefdevol mogelijk de ander helpt en geleidt tot een beter inzicht dat hij zelf dient te bereiken, getoetst aan de feitelijke omstandigheden die u helpt voor hem kenbaar te maken.

Hier is een criterium geschapen. Criterium van de nieuwe mens, criterium van de nieuwe tijd. Wat brengt dan deze nieuwe tijd? Waarom is dan thans de ideale mens zo opeens noodzakelijk geworden? Ik wil u thans kort en scherp duidelijk maken welke condities op het ogenblik heersen op aarde en aan welke veranderingen dezen onderhevig zullen zijn in de komende 500 jaar.

Een steeds sterker groeien van de groepsgedachte heeft geleid tot een minachting voor andere groeperingen en tot pogingen om anderen te verwijderen of te verdrijven en zo een vertekening van idealen, die, tot schijn geworden, hol zijn, en elke werkelijke inhoud gaan ontberen. Dit betekent dat er op het ogenblik in de naam van ideeën in feite alleen een strijd van belangen wordt gestreden, daar, waar wij grote groeperingen tegenover elkaar zien. Geen werkelijke samenwerking, geen werkelijk ten goede streven, doch alleen een pogen tegen elkaar af te

wegen. Waar egoïsme de wereld regeert, komt strijd. Waar strijd komt, is vernietiging. Een vernietiging die niet voor zich enkele elementen van opbouw kan inhouden, is de ondergang van beschaving en misschien van het mensdom. Het is logisch dat een steeds sterkere differentiatie van verschillende groepen en steeds fellere strijd van de grootste tegenstellingen én steeds intensere belangengemeenschap van de ongeveer gelijk gerichte groepen, op de duur tot vernietiging zal moeten leiden, indien er niet een begrip gevonden kan worden voor de ander en verdraagzaamheid tegenover de ander.

Deze wereld ondergaat op het ogenblik een sterke wisseling van invloeden uit de kosmos. U kunt het zelf zien wanneer u naar de planeten kijkt, waarvan de tragen langzaam maar zeker juist in deze honderd jaar hun loop gaan wenden. Zij gaan meestal van retrograde naar progressief toe. Daarnaast zien wij een verandering van beïnvloeding door middel van de sterrenbeelden. Dit zijn de uiterlijke tekenen van een veranderde situatie die er in het zonnestelsel zijn als gevolg van andere beïnvloedingen vanuit de totale kosmos. Slechts de mens met verdraagzaamheid, een mens met een zekere objectiviteit en met een zekere souplesse van denken, een zekere geschooldheid, ook in onderzoek, kan in deze wijzigingen een positief element ontdekken, zich daaraan aanpassen en ten volle daarvan gebruik maken. Degenen die zich tegen deze wijzigingen verzetten, zijn als mieren die zich tegen een watervloed willen verzetten. Zij kunnen niets bereiken.

Door de experimenten van de mensen, de veranderingen in de technische ontwikkelingen van de laatste tijd, zijn in de aarde wat veranderingen ontstaan. Deze zullen zich onder meer openbaren in wat aardbevingen, maar kunnen op den duur betekenen dat de mensheid tot zelfbeheersing moet komen, niet het totale gebruik van bv. atoomkracht verwerpen, maar deze slechts volledig overlegt met begrip voor het welzijn van de totale wereld en samenleving, in de praktijk brengen. Daarvoor is noodzakelijk een grote liefde voor de mensheid, een vermindering van het egoïstisch-egocentrisch standpunt, een steeds meer altruïstisch streven, waarbij het totaal van mensen, zoals op de wereld bestaat, moet worden gezien als één geheel.

Op het ogenblik speelt zich rond de wereld een strijd af op een niet zuiver stoffelijk terrein. Dit is misschien voor sommigen een dwaze veronderstelling. Zij zeggen: nu ja, engelen en duivelen hebben altijd met elkaar gevochten. Wat wilt u ons vertellen van demonen en astraal gebied? Ik hoop dat u dit punt op gezag zult willen aannemen en later in eenzaamheid verder overdenken, opdat u kunt verklaren - t.o.v. uzelf - hoe uw houding verder zal zijn.

Een lange tijd hebben de sterk stijgende begeerten van de mens, de grotere welvaart die hij kon genieten en daarmee gepaard gaande stoffelijke overdaad, geleid tot een aantrekken van alle krachten die stofgebonden zijn. Dit betekent dat vanaf de 16de eeuw, een steeds dikker wordende laag van egoïstische gestalten de wereld begon te omgeven en wel in een gebied dat fijn-materieel is en dus op de materie een behoorlijke invloed kan uitoefenen.

Later is dit versterkt door de hartstochten die wakker zijn geworden in de grote oorlogen en revoluties. De revolutie van Frankrijk, de revoluties van de laatste tijd, twee wereldoorlogen en menige andere grote oorlog hebben gezamenlijk een groot aantal onbewuste geesten met honger naar aardse genietingen en haat tegen bepaalde groeperingen los gelaten, juist in dit schaduwgebied. Ook zij zoeken een zelfverwerkelijking in de materie te bereiken. Ook zij zullen - bewust of onbewust - al hun krachten en vermogens gebruiken om deze wereld te beïnvloeden. Wanneer u enigszins vatbaar bent voor deze dingen, is de kans zeer groot, dat u geleid wordt tot een zich-laten-gaan op een egoïstische manier, met misschien tijdelijke voldoeningen, maar meer grote teleurstellingen, vooral een langzaam maar zeker wegvallen van elk geestelijk licht.

De tegenpartij, langzaam gegroeid uit verschillende wegen van inwijding der laatste tijd, bestaat uit lichtende geesten, bijgestaan zelfs door geesten die in deze cyclus van de wereld niet meer in de stof geleefd hebben. Zij zijn begonnen - zoals eens 2.000 jaar geleden - vrij baan te maken voor het licht. Zij worden daarbij geholpen door vele natuurkrachten. Wij zien vooral de luchtgeesten met buitengewone ijver trachtende té slechte uitstralingen in de ruimte uit te drijven, waar zij praktisch onschadelijk zijn. Hier ook kunt u het contact met het licht vinden. Deze strijd, die zich om u afspeelt, komt tot een hoogtepunt. Wanneer het duister overwint, betekent dit chaos. Want zelfs in ordening van zeer laag gehalte, is uiteindelijk geen absoluut egoïstisch bestaan mogelijk. Een egoïstisch bestaan, zoals deze duistere krachten dit voor zich

verlangen. Alleen zelfbevrediging. Anarchie zou niet alleen betekenen het wegvallen van elke ontwikkeling op aarde, maar ook een terugval van de mensheid tot een dierlijk peil.

Wij menen dat dit voorkomen kan worden. Maar dan is het ook nodig dat de ideale mens bewuster en sterker in dit leven al begint vanuit zichzelf, zonder organisatie, zonder grootse reclame, stil vanuit zichzelf, de taak van begripsversterking, van steun aan anderen te vervullen. Een daad, onzelfzuchtig, in stilte gesteld, betekent heel vaak de gebroken macht van 10 - 12 duistere krachten die hun hele gedachtesfeer doorkruist zien met deze ene daad en niet weten hoe zij moeten reageren. De ontwikkeling van deze strijd zal m.i. binnen 100 jaar beslist zijn met hoogtepunten over ongeveer 3 jaar, ongeveer 10 en ongeveer 45 jaar.

De mens die in verdraagzaamheid, in werkelijk broederlijk samengaan met de mensheid streeft naar een gemeenschappelijke opbouw, gebaseerd op individuele verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid, zal ook ontvankelijk zijn voor elke lichtende kracht die hem nabij komt. Hij zal in staat zijn de uitwisseling van spanningen te ondergaan, waarin steeds weer de kosmische eenheid zich in de mens openbaart. Hij zal deze soms vinden in medemensen, soms in de natuur, soms in een taak, of in een gedachte. Deze weerklank betekent het vermogen om de nieuwe leer, de sleutel van een nieuwe en betere tijd in jezelf te begrijpen en te bewaren. Wanneer voldoende mensen die sleutel bezitten, dan zijn zij in staat om voor zich, maar ook voor anderen, voortdurend sterker de lichtende krachten op deze wereld te openbaren en te uiten.

Wij weten, dat weet u ook, dat op deze wereld de kuddegeest, de groepsgeest, de massageest, het chauvinisme enz. nog hoogtij vieren. Wanneer een kudde schapen geleid moet worden over een smal dal naar een betere en nieuwere weide, dan moet de hamel met zijn bel voorop gaan. Waar deze wereld thans behoefte aan heeft is duidelijk gezegd: leiders. Niet leiders die regeren. Niet leiders die wetten stellen en dictatoriaal de zaak in de goede banen trachten te sturen, maar mensen van de daad, mensen die niet zeggen: zó moet je doen.... maar die doen en - door hun voorbeeld alleen - duidelijk maken dat dit mogelijk is, dat dit kan. De wereld heeft behoefte aan leiders die de hogere gedachte, de inhoud van het leven, voor zich begrijpen en verwerken en in staat zijn degenen die om raad vragen, degenen die geen uitweg meer zien, een nieuw gezichtspunt te geven, een nieuw licht, een nieuwe kracht. Wij hebben behoefte aan leiders voor de mensheid. Leiders die in zich de harmonie met het Goddelijke en de Goddelijke kracht weten te vinden.

Wanneer een mens voor zichzelf komt tot een aanvaarding van God, Goddelijke kracht en Goddelijke liefde, dan heeft hij daardoor tevens elke zelfzucht uitgeschakeld, dan leeft in hem de hoge taak van het helpen, het schenken, dan vertegenwoordigt hij a.h.w. Aquarius, de heerser van een nieuwe tijd, die zijn levende wateren uitschenkt over de wereld, opdat er vruchtbaarheid weze, opdat er nieuw leven ontstaat, opdat uit de verdorven somberheid van een voorbijgegangene era, thans het nieuwe Lichtend Bewustzijn kan ontwaken. Dergelijke mensen zijn er nodig die in harmonie met God, met de kosmos, met de wereld en met het leven, voor zich de eenvoudige problemen kunnen overwinnen, omdat in hen iets zegt dat er een grotere taak is, dan al dit onbelangrijke. Mensen die niet het kleine verachten, maar die alle kleine daden en feiten samenbouwen, totdat zij een harmonisch, orkestraal geheel worden van harmonische verbindingen met de kosmos.

Kort gezegd: wil deze wereld voortbestaan, wil deze mensheid de mogelijkheden van een komende tijd uitbaten tot het uiterste, dan is er behoefte aan de ideale mens, behoefte aan degenen die boven het menselijk massabewustzijn zijn uitgestegen, voor zich aansprakelijk tegenover zichzelf en zijn God, de oprechte en eerlijke weg van de bewustwording zoekt. Dat is mijn betoog voor deze avond.

Ik meen niet, dat hier veel aan toegevoegd hoeft te worden. U hebt misschien veel bekende ideeën en gedachten ontdekt. Misschien dat u gezegd hebt dat u het ook zo aanvoelt, het is goed wanneer het zo is. Maar zin heeft dit pas, wanneer uw eigen persoonlijk streven uiting geeft aan deze dingen en zo verwerkelijkt, wat noodzakelijk is: een persoonlijke band tussen mens en God, de erkenning van de persoonlijke aansprakelijkheid van de mens tot God.

Goedenavond.

LE COMTE DE SAINT-GERMAIN

Goedenavond, vrienden.

Het tweede onderwerp van uw eigen keuze zal zijn

LE COMTE DE SAINT-GERMAIN

De Comte de Saint-Germain, de geheimzinnige magische figuur, die een tijdlang Frankrijk in zijn ban heeft gehouden. Wij moeten niet vergeten, dat de Saint-Germain een deknaam is. Het geslacht de Saint-Germain heeft bestaan. De nakomelingen ervan bestaan nog. Men kent zelfs straten en wijken die naar hen genoemd zijn. Denk eens aan de Faubourg de Saint-Germain. Deze typische figuur, deze graaf, verschijnt, zegt relaties te hebben, wordt door het geslacht erkend, maar zijn juiste geboortedatum is niet te vinden, niet te bewijzen.

Waar komt deze mens vandaan? Waarom wordt hij geaccepteerd? Wanneer de Comte de Saint-Germain verschijnt, is alles weelde en overvloed. Hij strooit met dukaten rond zich, maar heeft de eigenaardigste liefhebberijen. Hij richt een diner aan, eenvoudig midden in de winter en zijn gasten, onder een hypnotische begoocheling, menen in een zomerse tuin aan tafel te zitten, omringd door bloemen en bomen die ontsproten zijn, en vogels die in de stralende zon zingen. Vreemder wordt het nog wanneer wij zijn financiële verbindingen nagaan. Het blijkt namelijk, dat hij bij Ezechiël Cohen, een bankier uit Mainz, rekeningen heeft lopen die vreemd genoeg direct uit Polen komen. Nog opvallender misschien is, dat in Polen een wonderen doende monnik verdwijnt ongeveer 10 jaar, voordat de Comte Saint-Germain zich in het luxueuze Frankrijk met verblindende praal openbaart. Wanneer de Comte de Saint-Germain sterft, dan is het wederom typisch dat de kist geen lijk inhoudt, maar dat het schandaal van de begraven keistenen wordt gesust. Niemand weet waar hij is gebleven. De raadsels om deze figuur behelzen in de eerste plaats zijn werkelijke afkomst; in de tweede plaats zijn middelen; in de derde plaats zijn geheimzinnige vermogens en krachten die hij ook gebruikte voor genezingen en dergelijke; in de vierde plaats zijn geheimzinnige verdwijning.

Nu zullen wij eens proberen rijm en rede aan dit geval te geven. De *pour soi* Comte de Saint-Germain is, zover wij - aan onze kant - na kunnen gaan, identiek aan een Poolse monnik, die voor die tijd klaarblijkelijk via Hongarije uit de Duitse gebieden is gekomen. Althans, wij vinden een overeenstemmende figuur in de omgeving van Constantinopel. Sommigen menen dat wij de geschiedenis nog verder terug moeten vervolgen en dat de Comte de Saint-Germain bestaan moet hebben in een bepaald Indisch klooster - het Klooster van de Put des Levens, zoals het werd genoemd - ten tijde van Jezus' geboorte en Diens bewustwording, een heel typisch verschijnsel. Zeker is wel, dat de Comte de Saint-Germain niet was, voor wie hij zich uitgaf. Wanneer wij geestelijk de daaromtrent bekende punten na moeten gaan, kunnen wij daarnaast stellen dat hij ongetwijfeld lid was van de zogenaamde wereldomvattende Witte Broederschap. De gaven, die hij ten toon stelt, zijn o.m.: genezing, alchemie, hypnose en massahypnose, suggestie, daarnaast ook materialisatie, levitatie. Bekwaamheden, die wij bv. kunnen vinden bij de vergevorderde yogi's en die - vreemd genoeg - als een vermogen worden genoemd van sommige ingewijden in de Himalaya.

De Comte de Saint-Germain spreekt met bijna iedereen in zijn eigen taal. Bepaalde verslagen daarover, die naar ik aanneem wel betrouwbaar zijn, vertellen dat hij een Russisch gezant in zijn eigen taal te woord staat, in het Nederlands onderhandelt met een koopman uit Delft, en dat hij daarnaast ook Spanjaarden en Italianen in hun eigen taal aanspreekt. Hij spreekt ook met een eigen bediende - een slaaf zoals men zegt - die hij meegebracht heeft uit de omgeving van Barbarije, en ook met hem in zijn eigen taal. Het spreken in alle talen is een wonder van ingewijden. Wij denken hierbij aan het Pinkstergebeuren, maar ook over de vaak gegeven verslagen over wijzen die in staat bleken, - waarschijnlijk langs telepathische weg - met iedereen in contact te treden en een ieder de illusie te geven dat hij in zijn eigen taal te woord werd gestaan. Conclusie: de Comte de Saint-Germain zal in de eerste plaats dus beschouwd moeten worden als een ingewijde van redelijk hoge graad, misschien zelfs van de hoogste graden.

Zijn geheimzinnig vermogen, de transacties die hij heeft uitgevoerd, zijn praktisch niet na te gaan. Een stoffelijk nagaan van de handel die hij bedreven heeft, zijn contacten met Holland, Engeland, met Duitsland, via Duitsland met Polen en Rusland, daarnaast met Venetië, Italië zijn dus klaarblijkelijk eerder een soort blinddoek. Bekend is echter ook de legende dat de Comte de Saint-Germain in een herberg afstijgende zonder geld, de volgende dag een kistje, wat leeg gezien was, vol met goud droeg. Dit waren echter zeer licht gestempelde stukken met allen dezelfde afwijkingen. Wij kunnen natuurlijk zeggen dat hij valsemunter was. Dat goud was wel echt, want anders had men het niet zo gemakkelijk geaccepteerd. Klaarblijkelijk was hij in het bezit van het geheim om goud te maken. Dit stemt overeen met een andere overlevering, dat hij in het bezit was van de twee poeders, het witte en het rode poeder, die tezamen elke transmutatie mogelijk maken, maar daarnaast ook levenskrachten wekken en zelfs het levenselixer zouden kunnen doen ontstaan. Conclusie: via alchemie, mogelijkerwijze transmutatie van metalen, mogelijkerwijze ook door eenvoudige transporten van een van te voren aangelegde voorraad, is hij in staat over goederen en edelstenen te beschikken op een abnormale wijze. Dit is weer een kenteken van de magiër, of van de ingewijde.

Wanneer hij verdwijnt, dan heeft dat een overeenstemming met zijn verdwijnen uit Polen. Wij horen daarna o.a. van zijn opduiken in Turijn, dus toen hij al dood was. Dit doet denken aan het contact dat hij gehad heeft in Mainz als Poolse monnik, nadat die monnik ook overleden en begraven was. Hieruit kunnen wij allereerst besluiten dat deze eigenaardige figuur zeker, indien wij hem au sérieux willen nemen en niet beschouwen als een samenvlechter van overleveringen, moet worden gezien als geheel verschillend van de doorsneemens. Doen wij dit en wilt u mij ook hierbij volgen, dan kunnen wij het beeld van deze figuur als volgt ontwerpen.

In de inwijdingsleren der oude tijd zijn ingewijden zover gekomen dat zij in staat waren levensprocessen zo goed als stil te zetten. Verder bleken zij in staat om het opstapelen van gifstoffen in het lichaam, o.a. door bepaalde diëten en oefeningen, tot praktisch nul te reduceren. Zij verouderden niet. Er is niemand die deze wezens gezien heeft, dat kan ik u er bij vertellen, althans niemand die men gelooft. De wereld zou het niet willen geloven, immers, waarom zou dan een ander onsterfelijk zijn en ik niet? Neen, hoor, dat kan niet bestaan..... Dus een persoon die op zijn minst genomen een abnormaal lang leven heeft.

Hij is als ingewijde op de hoogte van vele, ongetwijfeld grote geheimen van bewustwording op deze wereld en hetgeen daartoe noodzakelijk is. Zijn optreden in Polen ten tijde van een daar plaats vindende crisis, zijn optreden in Frankrijk, juist in een periode dat daar veranderingen zouden gaan komen, wettigt het vermoeden, dat hij als een soort vertegenwoordiger van hogere krachten of machten, dus op aarde buiten de uiterlijke verschijning om, een zekere taak heeft volbracht. Een van die taken schijnt geweest te zijn het stichten van loges, die echter toen nog niet verbonden waren met anderen. Dus eigenlijk moeten wij over lodges spreken, daarbij het Engelse woord voor "hut" of "keet" gebruikend. Dat waren plaatsen van samenkomst die meestal gelegen waren in priëlen, afgelegen hutten, rusthuisjes ergens in jachtterreinen e.d. Zijn verdwijnen doet veronderstellen dat er voor hem nog een verdere taak was weggelegd. Die taak is, zover wij na kunnen gaan, zeker geen taak meer in stoffelijke vorm, ofschoon hij ook sindsdien nog enkele malen als mens zich tussen mensen gemengd heeft.

Wij nemen aan dat de graaf de Saint-Germain identiek is met een meester, of misschien een oudere broeder die tezamen met vele anderen, een voortdurende bewustwording op aarde helpt bevorderen en door een persoonlijk ingrijpen, ja, zelfs een persoonlijk beleren, te enigerlei tijd inzicht tracht te verschaffen aan de mensheid, zodat zij zich binnen de condities, noodzakelijk voor een verdere bewustwording, zelf ook de rijke winst van geestelijke kracht en geestelijk licht kan verwerven die er als mogelijkheid in besloten ligt.

Dan stel ik op grond van het voorgaande: de Comte de Saint-Germain is de schuilnaam van een wit-magisch en wit-strevende, wit-geestelijke kracht, die in en buiten de stof werkzaam rond deze aarde, in deze vorm met de mensheid in contact kwam. Wat zich achter het masker verschuilt van deze graaf, zal blijken op het oogenblik dat de mensheid rijp is, niet slechts de geheimzinnige leiding op afstand te ervaren, maar door een direct contact met dergelijke meesters, dan waarschijnlijk weer in stoffelijke vorm, te komen tot een nieuw concept van kosmos, van bestaan en van leven. Het is een figuur, waarvan wij de afkomst niet goed na

kunnen gaan, noch het einde, maar die wel degelijk bestaan heeft en in de Franse maatschappij een grote rol heeft gespeeld, terwijl hij vele internationale verbindingen had.

Vraag: Heeft de Saint-Germain iets gemeen met Pythagoras?

Antwoord: Met de figuur zelf niet, wel met de zogenaamde kring.

Vraag: Is hij verwant met Shakespeare?

Antwoord: Ik zou hem niet de ongetwijfeld schone, maar vaak bombastische taal van Shakespeare willen toedichten. De schoonheid van Shakespeare 's werken is gelegen in het woordgebruik, niet in de esoterische inhoud van zijn drama's. Door een moderne filmproducer uitgebracht zou men dergelijke drama's als B-Grade, blood and thunder-films rubriceren. Shakespeare werkte zeer op het publiek en zag er niet tegenop, zo nu en dan eens een paar bladzijden werk van een ander bij het zijne in te lijven. Dat betekende weer wat meer verdienste. Daarom kunnen wij hier zeker geen parallel in zien.

Vraag: Beschouwt u de Shakespeare gelijk aan Homerus? Men beschouwt deze beide als de grootste dichters tot op heden.

Antwoord: Omdat zij beide door de drama's die zij brengen, een grote indruk maken op de mensen, terwijl zij verder vaklui zijn die in woordgebruik, uitdrukking, het oproepen van sfeer, bijzonder knap zijn. Maar ik geloof dat ik Homerus iets hoger aansla, omdat deze in de eerste plaats historicus was, terwijl Shakespeare in de eerste plaats tragediën was. Hij schreef de tragedie, en gebruikte de historische figuren als een kapstok om daar zijn avontuurlijke verhalen aan op te hangen. Uit de vergelijking van zijn drama's met de werkelijke historie zal dit wel kunnen blijken.

Vraag: Buiten de Comte de Saint-Germain kennen wij in Frankrijk Joséph Balsamo en Cagliostro. Waren zij er om de wereld nog meer te onderwijzen?

Antwoord: Balsamo en Cagliostro zijn identiek.

Nu zullen wij gaan pauzeren. Goedenavond.

ESOTERISCHE VERHALEN

Goedenavond, vrienden.

Graag zou ik de esoterie vanavond weer eens willen vermengen met de bekende gelijkenissen en verhalen. Als je zo met esoterie bezig bent, dan denken de mensen dat het allemaal zo hoog verheven is. Vandaar dat ik deze keer ook eens bij de hooggeplaatsten wil beginnen, namelijk met het verhaal van de beeldenkoopman bij Sint Pieter.

DE BEELDENKOOPMAN BIJ SINT PIETER

Heel lang geleden is het gebeurd en niemand weet eigenlijk precies meer hoe het in elkaar zat, maar in de hogere regionen fluistert men dan:

Op een goede dag kwam een oude man met een grote zak op de rug bij de hemelpoort aanbellen. Sint Pieter deed, zoals, gebruikelijk, het zijpoortje open om te kijken wie er nu eigenlijk voor stond. Hij dacht natuurlijk dat hij met een ziel te maken had, die graag - desnoods door omkoping - binnen wilde in het hemels paradijs. Je kunt je zijn ontsteltenis bedenken toen deze man zijn zak van zijn schouder afzette en zei: "Mijnheer, ik heb hier aardige beeldjes voor u te koop. Is er misschien iets voor u bij?"

Sint Pieter voelde zich eigenlijk wel verplicht even te kijken, want hij had nergens een bordje aangespijkerd met "Aan de deur wordt niet gekocht". Zo werden er dan allerhande beelden uit de zak gehaald en de koopman vertelde hem wat zij voorstelden. Het was klaarblijkelijk moderne kunst..... Het eerste beeldje zag er nogal wanstaltig uit.

"Wat is dit?"

"O, dit is de uitbeelding van het kwaad".

Nu was het kwaad op aarde nog niet zo bekend in die tijd. Het beeld zag er afzichtelijk uit en Sint Pieter vond het zó iets verschrikkelijks dat hij zei:

"Wat moet het kosten?"

"Dat is altijd hetzelfde: wat een gek er voor geeft", waarop Sint Pieter hem een stukje goud en een stralenkrans van een engeltje aanbood en het beeld - om het niet meer te zien - naar de wereld gooide.

Vanaf dat ogenblik vrienden, is het kwaad begonnen, want het beeldje spoot in splinters uiteen en overal vonden de mensen die splintertjes. Zij begonnen er bijlen van te maken en pijlspitsen en voor je het wist, was de oorlog in volle gang. Zo gaat het altijd. De mensen zijn nooit helemaal kwaad, maar de meesten hebben zo'n splintertje te pakken gekregen. Het vreemde is, dat zij die splinters vooral gebruiken.

De beeldenkoopman, toen er één koop was gedaan op zo'n eigenaardige manier, bleef wat en hij haalde een tweede beeldje eruit.

"Wat is dit?"

"Dit is de Hoop".

"Nou", zei Sint Pieter, "ik kan er niet veel meer in zien dan een heel stel balletjes die op een vreemde manier op elkaar gestapeld zijn". Zei je wat? Ja, het leek op moderne kunst.

"Ja, dit is toch de Hoop."

"Ik heb het eerste weggegooid, laten wij het tweede ook weggoaien"

Hij gaf weer een stukje van een stralenkrans en.... bom... daar vlogen al die balletjes over de wereld heen.

Toen hebben een hele hoop mensen zo'n balletje te pakken gekregen, niet allemaal, maar de meesten wel. Vandaar dat de meeste mensen het een of ander hopen, maar omdat het maar een stukje is van wat zij werkelijk zouden moeten hopen, komt datgene wat men hoopt, zelden helemaal uit.

Het derde beeldje was mooi, slank, rijzig, van kristal, zó mooi, dat de oude Pieter met een bibberende baard zijn adem inhield.

"O, wat is dat mooi!" Hij nam het in zijn handen.....

"Dat is de Waarheid."

Pieter, geboeid door wat hij zag, wilde zijn poortje binnenstappen, struikelde en toen viel de waarheid ook in stukken op de aarde. De mensen vonden allemaal een splinter en de mensen dachten, dat zij alleen de waarheid hadden gevonden, maar het was maar een splinter ervan.

Maar zij hadden ook de splinter van het kwaad, vandaar dat zij steeds met elkaar vechten, wie nu eigenlijk weet, wat de waarheid is. Niemand heeft de hele waarheid.

Het was een mooi beeldje, maar wat de beeldenkoopman heeft gemaakt is op aarde vergruizeld.

Toen stond Pieter werkelijk treurig te kijken. "Heb je nu niet één ding voor mij wat ik bewaren kan?" De beeldenkoopman lachte. Hij nam zijn baard af, gooide zijn kap af, zijn gestalte werd rechter en wie stond er voor Sint Pieter? God, de Vader.

"Ja, maar Heer, hoe hebt u dat nu kunnen doen? Al die beeldjes en ik heb ze kapot gegooid....".

"Juist, Pieter" zei de Vader, "zo gaat het altijd. Geef de mensen iets wat gevaarlijk is en zij maken het nog veel gevaarlijker door het kapot te gooien. Geef de mensen iets wat waardevol is als geheel en zij breken het, omdat zij denken dat de delen voor zich elk meer waard is.

Wat de waarheid betreft, Pieter, er zijn heel weinig wezens die sterfelijk op aarde geleefd hebben die de volle waarheid kunnen verdragen. Schaam je maar niet, dat je ook dat beeldje hebt laten vallen. Ik zal je één troost geven. Er komt een tijd, dat Ik Mijn krachten uit zal zenden over de wereld en als een magneet zal Ik alle stukjes bijeen halen, totdat er weer één beeld van

waarheid is. Ik zal alle kwaad weer bijeen brengen, totdat het één beeld van kwaad is. Ik zal alle hoop tezamen voegen, totdat de hoop is geworden: één bewustzijn van Mijn rijk."

Daar hebt u de kleine legende. Misschien wilt u voor uzelf de conclusies eruit trekken. Allemaal hebt u uw hoop en verwachting, maar dat kan nooit een volledige hoop zijn, want het beeld, wat God ons allen als hoop, als latere zekerheid heeft gegeven, is in de loop van vele levens uit elkaar gevallen. En wat je nu denkt, dat het alomvattend en erg belangrijk is, betekent in feite maar heel weinig. Houd je eraan vast, want het beetje wat je hebt, kan je helpen om uiteindelijk de werkelijkheid te bereiken. Wat die splinter kwaad betreft? Onthoud één ding: die splinters steken wel heel erg, maar als je er niet op let, groeien zij langzamerhand uit en voor je het weet is er een splinter kwaad weggevallen naar het totale beeld "Kwaad", dat God ook gemaakt heeft. Wat de waarheid aangaat? Vrienden, wanneer u denkt dat u de waarheid hebt, wacht eens of u ook een ander vindt die de waarheid ook heeft en probeer ze met elkaar te vergelijken. Pas en meet, misschien dat de splinters aaneensluiten, zodat u dan een groter fragment hebt gevonden. Als u goed zoekt, weet u misschien eerder dan Sint Pieter, hoe de waarheid er in feite uitziet.

Deze eenvoudige verhalen hebben een zekere esoterische inslag, wanneer u ze goed weet te begrijpen. Zij weerspiegelen uw feitelijke toestand op de wereld. Die toestand vind je soms allesbehalve aangenaam.

EEN KLEINE CHINEES

Dat doet mij denken aan een kleine Chinees die Chow heette en een arme kleine bedelaar was. Elke keer, wanneer hij zag dat iemand een restje weg wilde gooien, dan riep hij "Mein!", vandaar dat Chow Mein op het ogenblik nog een erg bekend Chinees gerecht is. Ik wilde alleen maar hiermede bewijzen, dat zelfs een bedelaar tot roem kan komen. Deze kleine Chinees was altijd erg ontevreden met zijn leven. Wanneer hij al restjes kreeg, dan probeerde hij altijd te vertellen dat het niet goed was. Het ging zo een hele tijd verder, tot hij op een gegeven ogenblik ook weer een oude man tegenkwam. De arme, kleine Chow kon natuurlijk niet weten, dat dat de grote en bekende Fo-Hi was, de bekende weldoener Gods, die soms op aarde was.

Fo-Hi zei tegen hem: "Kijk eens: je hebt hier een schotel en je vindt het niet smakelijk?"
"Neen", zei Chow.
"Geef ze dan aan mij" zei Fo-Hi.

Nu was die kleine Chinees nog niet zo kwaad, al had hij altijd wel wat te kankeren. Hij nam zijn schaalje en gaf dat aan de weldoende God. Die maakte er één gebaar over en plotseling zag Chow dat het de smakelijkste maaltijd was die hij zich maar kon wensen.

Toen gaf Fo-Hi het hem terug en zei hem: "Kijk, al die restjes die je in het leven zult vinden, zullen je even goed smaken als dit gerecht. Want, wie kan geven, zal ontvangen. Dat, wat je geeft, wordt in de gift veredeld, zodat het tot je terugkeert als een vreugde."

Zo is onze vriend, dank zij het recept, dat hij zo ontdekt heeft een bekende herbergier geworden, ook al was het niet direct "The Inn of the sixth Happiness" waar hij was. Hij leefde lang, maar hij had altijd een ding wat iedereen vreemd vond. Hij gaf altijd. De mensen zeiden dat hij onmetelijk rijk moest zijn, want anders kan hij zoveel niet weggeven. Chow had ontdekt: hoe meer je geeft, hoe rijker je wordt.

Wat hebben wij anders nodig dan uit die restanten, waaruit ons leven wel eens samen gegaard lijkt, de eenheid en de pracht naar voren te brengen dan alleen maar een heel klein beetje Goddelijk Licht en een klein beetje geloof. Meer heb je niet nodig. Als je werkelijk gelooft in een Goddelijke kracht, gelooft in een Goddelijke wet en in een Goddelijk Licht, die altijd met je zijn, dan kan er niets gebeuren met je op deze wereld, of het wint aan schoonheid. Wanneer je die schoonheid niet onmiddellijk ontdekt, zeg dan nooit dat je arm bent. Maar probeer van dat, wat je bezit, te geven aan anderen. Geef ze je hulp, je bijstand, je raad. Want uit deze dingen wordt de eenheid geboren, waardoor je tot een innerlijk weten van het Goddelijke komt en een grotere rijkdom bezit, die een mens zich voor kan stellen.

JOOSJE PEK

Er was eens een man die gaarne speelde en wedde en verder toch een heel goeie man was. Omdat hij zo goed was, behalve die ene fout, besloot Joosje Pek, die toch een uurtje over had, hem te bekoren. Maar hoe? Na een paar keer nadenkelijk over zijn geitensik gestreken te hebben, besloot onze bokspotige duvel om naar boven te stijgen en verscheen voor het kleine mannetje, dat toevallig net in een park bezig was na te denken over de volgende Toto-resultaten, want hij had dan liever bonnen dan helemaal niets.

"Weet je wie ik ben?" vroeg de duvel.
"Ik wed dat ik dat wel weet".

"Akkoord; een weddenschap. Jouw bloed tegen de vrijheid voor jou te denken wat je wil."
"Dat is goed. Jij heet Joosje Pek."

De duvel schrok, zijn ogen rolden in zijn kassen en hij vergat om zelfs welwillend te glimlachen, zodat zijn slag tanden naar voren kwamen. Hij gaf het nog niet op.

"Jij hebt een weddenschap met mij aangegaan. Bedenk dan dat de oude helse wet zo is, dat niet alle goeie, maar ook alle kwaai dingen uit drieën bestaan. Nog twee weddenschappen resten."
"Nu, daar ga ik mee akkoord."

De duvel krabde eens achter zijn spitse oren en zei: "Ik wed met jou om de vrijheid van zien en horen, dat je niet kunt bewijzen, dat ik de duvel ben".
"Hm, dat is nogal makkelijk" zei het mannetje. Hij nam een keisteen. Hij begon de duvel op zijn kop te slaan.

"Wat doe je nu?"
"Ik? Ik ga je slaan. Als je werkelijk een duvel bent, kun je je niet door een sterveling laten slaan. Dan bewijs je vanzelf wel dat je de duvel bent. Als het niet zo is, ben je de duvel niet, dan lig je bewusteloos, dan ga ik rustig verder en ga ik mijn totoformulier invullen."

De weddenschap was gewonnen. De duivel, die zo langzaamaan giftig groen, rood en groen geworden was en ver omhoog begon te stijgen, totdat hij boven de huizen begon uit te torenen, brulde naar beneden: "Maar nu de derde en laatste weddenschap. Mijn ziel tegen jouw eeuwige vrijheid. Jouw ziel tegen mijn eeuwige vrijheid."
"Goed, goed, goed" zei het ventje. "Jij hebt twee weddenschappen gezegd, nu zal ik er ook eens een opgeven. Ik wed met jou, dat je niet durft te zeggen: "God zij dank" dat ik je weddenschap verlies."

Dat kon de duivel niet, want hij kon God niet danken als er een ziel kwijt ging. Zou hij wel God-zij-dank zeggen, dan betekende dit, dat hij de ziel vrij zou laten, dus.....

Giftig, woedend en dampend schoot hij de aarde in. Onder ons gezegd en gezwegen, de seismografen tekenden een kleine aardbeving aan en een paar vulkanen in de buurt begonnen erg te roken.

Maar dat ventje had vrijheden gekregen; de vrijheid van denken. Toen hij rond zich keek, dacht hij: "Waarom zou ik nog wedden? Per slot van rekening zijn er betere dingen te doen dan te wedden." Vroeger maakte hij hele berekeningen wie zou winnen. Nu keek hij, want hij had de vrijheid van horen en zien. Hij hoorde en zag niet alleen meer de uiterlijkheid van de wereld, maar alles wat er verder was. Vóór hij het wist, verlangde hij niet meer naar rijkdom. Hij zag, wat rijkdom betekende. Hij verlangde niet meer naar de wijsheid van de mensen, maar naar de vrijheid van horen en de wijsheid die in de kosmos ligt. En bovenal, hij had een dienaar gevonden. De duvel had zijn vrijheid aan hem verloren.

Toen er een paar dagen voorbij waren gegaan, ging hij weer naar het park, hij klapte in zijn handjes en zei:

"Joosje Pek" en of hij wilde of niet, hij moest verschijnen.
 "Joosje Pek, ik wil je niet kwellen, maar ik geef je een taak.
 Als je die taak vervullen kunt, ben je vrij".

Waarop de duvel begon te grijnzen, want hij dacht, dat een duvel altijd handiger dan een mens was. Hij had één ding vergeten.

"Joosje Pek, wanneer je een ziel uit de diepste duisternis hebt gered, ben je vrij. Tot die tijd zul je gebonden zijn om niet anders te doen dan dit: het kwaad, wat je doet, zó uit te voeren, dat iedereen begrijpen kan, wat het is."

Zij zeggen dat er sindsdien een hausse is gekomen in aandelen van het hemelrijk, terwijl alle kolenmijnen onmiddellijk zijn gekelderd op de beurs. Dat durf ik niet met zekerheid te zeggen.

In dit misschien wat kinderlijke verhaaltje zitten ook weer een paar punten die ik graag u ter overweging aan wil bevelen. U staat soms tegenover het demonische, of het kwade. Soms staat u tegenover iets, wat u verschrikkelijk lijkt. Wanneer u er voor wegvlocht, bent u altijd verloren. Maar wanneer u probeert te begrijpen, wat het is en het een naam kunt geven, dus voor uzelf kunt omschrijven en kennen, dan bent u het feitelijk al meester. Wanneer het kwaad u op een gegeven ogenblik voor de keuze stelt, dat u denkt, dat u tegen uw principes in moet gaan, of moet zondigen, of dat je ten onder gaat, ga er dan recht op in en sla a.h.w. er op los, met je goeie gedachten op het kwade, en je zult zien, dat je gewonnen hebt. Wanneer het soms zo verleidelijk lijkt om alle geestelijk streven te laten rusten, wanneer je zo echt denkt, dat je werkelijk ver genoeg gestegen bent, onthoud dan één ding: wie rust in zijn strijd tegen het kwaad, zoals hij het zelf ziet en kent, geeft het kwaad voordeel. Maar op het ogenblik dat je je eigen voorwaarden aan het kwaad op gaat leggen, is het kwaad verloren, wanneer jij je hoop maar in God stelt.

Nu weet ik dat er een paar gedacht hebben: is dat nu esoterie? Die kinderachtige verhaaltjes? In die verhaaltjes ligt een hele hoop. Wij gaan dat zonder verhaaltje uit elkaar halen.

U bent opgebouwd uit verschillende voertuigen. U hebt ook een besef dat u niet zonder reden en zonder taak op de wereld bent gekomen. Ook het begrip van goed en kwaad wat in u schuilt, moet zijn oorsprong hebben in uw eigen verhouding ten overstaan van het Goddelijke, anders zou het niet kunnen bestaan. Wanneer u wilt komen tot een begrip van innerlijke waarheid, dan is het noodzakelijk, om te ontleden wat in je leeft, in zekere mate de zelfkennis te bevorderen. Dat houdt in, dat je in de eerste plaats je moet realiseren, waarom je iets niet goed vindt, waarom je iets kwaad vindt, waarom het één je duister lijkt en het andere licht.

Nu is Gods goedheid zó groot, dat Hij ons meer licht dan duister geeft en ons bewustzijn is met het Goddelijke verwant en uit onze ziel komt voortdurend de Goddelijke levenskracht tot ons, zodat wij kunnen bestaan, leren en bewust worden. Wanneer wij de moed hebben ons te realiseren wat volgens ons inzicht werkelijk kwaad is, wanneer wij de moed hebben om onze kleine kennis hiervan te beschouwen als een begin van bewustwording en niet als een bereiking, dan hebben wij het kwaad overwonnen. God geeft ons licht, maar ons bewustzijn is beperkt.

Wij kunnen van Gods werkelijkheid nog maar weinig beseffen en veel is ongetwijfeld nog waan. Veel is nog onderbewuste dwang, niet gerealiseerd en toch steeds in daden omgezet. Met dat kleine beetje weten en bewustzijn dat je hebt, kun je, wanneer je maar steeds naar de ware betekenis van de dingen zoekt, op den duur een werkelijk begrip krijgen van je eigen wezen en de relatie waarin je staat t.o.v. God. Je kunt de waarheid zien van het leven, waarvan je deel uitmaakt. Te weten waar je deel van bent, betekent weten wat je taak is. Weten wat je taak is en deze vervullen, betekent de grootste bereiking, die voor een mens mogelijk is. Het is de ontplooiing van je innerlijke wereld. Het is a.h.w. een sterven van de droom.

ER WAS EENS EEN MAN.....

Er was eens een man, die vermoeid was, want het was een zware tijd, midden in de oorlog. Hij had in de loopgraven gelegen, hij had een wanhopige aanval gedaan op een heuvel, rondom waren zijn kameraden gesneuveld, de hete zon deed de zoete lucht van de overledenen opstijgen, totdat zij een walgelijk dikke mist scheen: kortom, hij was uitgeput en de omgeving rond hem was een verschrikking.

Toen hij zijn rood omrande ogen voor een ogenblik sloot, zei hij tegen zichzelf: "Wanneer ik dit even vergeten kan, is het al voldoende." Op het ogenblik dat hij zijn ogen sloot, misschien was het wel dat hij in slaap was gevallen, zag hij plotseling voor zich een zonnige wereld. Daar lag ook dezelfde heuvel die hij zoeven bestormd had. Er lagen geen dode kameraden en geen loopgraven. Er was geen verroest prikkeldraad en geen kapot geslagen wapenen.

Op die heuvel stonden een paar tafels, er zaten mensen vreedzaam met elkaar te keuvelen, alsof het een picknick was en er speelden kinderen op de hellingen. In de verte zong een vogel en een enkele vlinder ging voorbij als een bloem die per ongeluk dansend naar de zon streefde en vergat dat zij nog een stengel had.

Op het ogenblik dat hij zich naar die tafel wilde bewegen werd hij wakker. Rond hem knetterde het machinegeweervuur. In het vallende duister waren er rode schichten als een kenteken van de dood die aan alle kanten zocht naar een nieuwe prooi. De soldaten vielen aan. Andere partij, andere soldaten en toch mensen, precies als hij zelf. Toen het niet meer ging met de vuurwapens, greep hij naar de bajonet. Hij stak, hij wrong en hij kerfde, een verscheurend dier in doodsangst, vechtend om zijn eigen bestaan.

Weer sliep hij in, toen de aanval was afgeslagen. Weer zag hij hetzelfde tafereel. Hij was een stap dichterbij gekomen bij de tafel. Zijn hart ging uit in een vol verlangen naar deze vrede.

Weer schrok hij wakker. In de verte brulde het verscheurende dier en het geschut van de tegenpartij. Huilende granaten kwamen aan, gierend neerslaande en ontploffende, aarde opwerpende als fontein, soms met mensenbloed gemengd. De angst kwam in hem, een verslindende demon. De huilende toon van een granaat kwam nader, hoog sissend als een draak.

Plotseling was het hem alsof hij droomde. Hij stond weer bij de tafel, weer een schrede dicht. De kinderen speelden. De vogels in de verte zongen een lied, alsof een nachtegaal eens zijn leermeester was geweest. Hij zei tot zichzelf: "Het is goed te dromen" en hij ging naar de tafel toe om voor een wijle aan te zitten en de vrede te genieten. De oudste van degenen die aan tafel zaten, stond op en zei: "God zij dank, vriend, dat je eindelijk bent ontwaakt." Hij ontdekte dat hij niet gedroomd had van deze werkelijkheid, maar alleen van de hatelijkheid, verblindheid van de oorlog, van het kwaad.

Misschien is het een onbeholpen verhaaltje. Maar er zit iets in van een werkelijkheid. Het vaderland van de mens is een vaderland, dat ver ligt achter wat u realiteit noemt. Sommige mensen denken dat het een wensdroom is, maar ook dat is het niet. Er ligt ergens een lachende, witte wereld voor ons. Vol van licht en vol van vreugde. Soms ontsnappen wij er heen, wanneer wij uitgeput en moe zijn. Soms is het een visioen, wat je krijgt, als je ziek bent, of op een operatietafel onder een narcose dreigt te bezwijken. Wazige kleuren en stemmen misschien, maar iets van licht, van kleur en van vrede. Wanneer je dan weer wakker wordt in je eigen wereld, dan zeg je, dat je gedroomd hebt. In feite bent u gegaan naar het rijk, dat in uzelf ligt.

In haast iedere mens ligt een rijk van haast onvoorstelbare schoonheid. Hij droomt van een buitenwereld die hatelijk en lelijk is, omdat hij zijn innerlijke wereld nog niet kan begrijpen. Maar er komt een ogenblik, dat hier die wereld buiten u, dooft. Dan zult u binnen gaan in dat rijk, wat u uzelf hebt geschapen.

De soldaat had die schone wereld niet kunnen vinden, als niet een innig streven als een verlangen in hem was geweest. Wanneer hij niet al dit geweld had gepleegd, omdat hij meende voor de vrede te vechten. Sommige mensen hebben demonische landschappen, kaler en wreder dan de bergen op de maan, bedolven onder lawines van stof, blootgesteld aan de kou en de hitte van een heelal zonder atmosfeer. U bouwt een innerlijke wereld van voorstellingen. Die

innerlijke wereld zul je steeds weer beleven. Zeg niet, dat dit werkelijk is, wat je hier hebt; zeg niet: dit is reëel, waar ik op het ogenblik in besta, wanneer het je gaat om de esoterische, om de innerlijke kracht en waarheid. Je scheidt jezelf een wereld. Soms een heel mooie wereld. Soms een lelijke, maar wat voor wereld je je nu ook scheidt, uit je streven en uit je gedachten, je zult er in moeten wonen. Als je dat begrijpt, dan zul je misschien een klein beetje voorzichtiger zijn met de manier, waarop je leeft.

Ik ben begonnen met hoge personages, laat ik er mee besluiten ook, zoals Sint Pieter eens een keer zei, toen drie mensen gelijktijdig aan de hemelpoort stonden: een dominee, een bankier en een pastoor.

Alle drie zeiden zij: "Ik heb goed geleefd. Laat mij binnen."

Sint Pieter nam zijn lijst en hij zei tot de dominee: "Wat hebt u voor God gedaan?"

"Ik heb mijn hele leven gewijd aan de gemeente, aan Gods Woord".

"Ho, ho" zei Sint Pieter, "hier staat het anders. Hier staat: zijn grootste voldoening was het anderen te leiden..... Dat heb je niet voor God gedaan, dat heb je voor jezelf gedaan."

"Ja, maar ik heb mijn geld en mijn goed weggegeven, ik heb soms mijn gezin verwaarloosd, alleen maar om God te dienen."

"Ho, ho. Heb je dat eigenlijk niet gedaan omdat dat makkelijker was, dan goed voor je gezin te zorgen en eerlijk je taak tegenover anderen te vervullen door je eigen inspanning, i.p.v. op rekening van je gezin goed te zijn? Neen, mijn waarde vriend, ga maar naar de wachtkamer. Wanneer je de waarheid beseft omtrent je eigen leven, kom je misschien verder."

De pastoor had dat handenwrijvend aangezien. Niet, dat hij een slecht mens was, maar ja, hij vond het toch altijd leuk als de concurrentie de waarheid gezegd werd.

"Ik", zei de pastoor, "ik heb de bediening op mij genomen, zoals de Meester ons dat geleerd heeft."

"Je hebt gedaan, wat je moeder het beste vond, omdat zij zo graag een geestelijke in de familie had, mijn jongen."

"Maar ik heb toch in vele parochies mijzelf geheel opgeofferd voor de mensen?"

"Je hebt je stevige omvang dan ook te danken aan de kippetjes, de flesjes wijn, de hammetjes, de worst, die je in overdaad hebt aangenomen van de boeren en niet aan de armen hebt geschonken."

"Maar, Sint Pieter, je kunt gelijk hebben, maar ik heb het goed bedoeld."

"Misschien heb je het wel goed bedoeld, maar je wist heel goed, dat je het vaak verkeerd deed. Ga maar in de wachtkamer en leer je broeder daar beter begrijpen. Misschien, dat je dan binnen kunt komen."

De bankier die dit gehoord had, was een handige jongen. Hij had al heel vaak met allerhande speculaties de grens van het onoorbare bijna overschreden. Hij zei tot zichzelf:

"Wanneer je zegt, dat je goed bent geweest dan kom je niet binnen. Ik zal maar vertellen dat ik kwaad ben geweest."

Toen Sint Pieter dan over zijn halve-maans-brilglazen in zijn richting keek, zei hij tot Sint Pieter: "Ik zou graag binnen willen, maar ja, ik ben een verschrikkelijk slecht mens geweest. Ik heb mensen aan de rand van de afgrond gebracht. Ik heb...."

"Ho, even wachten. Je hebt speculaties gemaakt ten nadele van anderen, maar niet omdat je kwaad wilde doen, maar alleen omdat het de gemakkelijkste weg was om jezelf te verrijken. Gemakzucht. Ga verder."

De bankier zuchtte en bette zich eens af met zijn zakdoek.

"Ik heb de penningen van weduwen en wezen genomen."

"Dat klopt. Je hebt op een andere manier aan weldadigheid gedaan om je naam voor het nageslacht te vereeuwigen. Dat klopt. Dat heb je alleen gedaan omdat je dacht dat het zo hoorde en dat in jouw milieu paste. Je bent niet kwaad geweest".

"Ja, maar...."

"Geen redevoueringen. Wij doen hier niet aan politiek en de hemel is geen effectenbeurs. Ga maar naar de wachtkamer en probeer te begrijpen dat de mens noch goed noch kwaad is in vele dingen die hij zelf veroordeelt. Besef, dat het slechts zijn werkelijk streven is wat telt in het Koninkrijk der Hemelen".

U zult vragen: wat is dat nu voor een slot? Maar denk er eens over na. Misschien meent u ook dat u zo buitengewoon goed, of geestelijk hoogstaand bent. Dat u zoveel doet voor anderen, maar vraag u eens af: waarom? Waarom doet u het? Niet, dat u die daden moet laten, maar vraag je af, waarom je zo doet. Dan zult u ontdekken, dat je heel vaak iets goed doet, omdat het u in feite een bevrediging geeft, om uzelf deugdzaam te kunnen noemen. Begrijp dit en u zult iets meer weten over uzelf.

Misschien zult u zeggen: "Ik heb mijn hele leven toch aan deze of gene zaak gewijd....." Maar vraag u af: waarom? Was het misschien de eenvoudigste weg om dit te doen? Waarom hebt u het gedaan? Het kan heel goed zijn, maar waarom? Wat is het, wat u beweegt, wanneer u nu naar waarheid zoekt? Is het de angst voor de dood misschien, of is het de behoefte om steeds bewuster te zijn en steeds beter te zijn om metterdaad harmonisch met God te kunnen leven?

Vraag het u eens af. Leer uzelf kennen. U hoeft deze dingen niet te staken omdat u de beweegredenen kent. Maar u zult wel de beweegredenen kennende, uw streven een klein tikje kunnen wijzigen, een tikje veranderen, zodat het eerlijker is. Geloof mij: in de kosmos telt eerlijkheid meer dan iets anders, en boven alles.

Zeg niet dat u slecht bent, of zeg niet dat u goed bent. Realiseer u, dat u mens bent, mens met alle mensen, geest met alle geesten, één met allen in dat ene oneindige bouwwerk dat wij de Schepping noemen. Wees u ervan bewust dat u niets meer, of niets minder bent dan een ander. Of u nu veel weet of weinig, dat er maar één ding is, dat werkelijk telt: eerlijk streven, eerlijk de verantwoording dragen van je eigen bestaan, zonder uitvluchten, dat je alleen zó een beeld kunt krijgen van jezelf.

Geloof mij: de mens, die een beeld van zichzelf krijgt - en van zijn eigen streven - dat eerlijk is, die begrip heeft voor de feitelijke verantwoording die hij draagt in het bestaan en deze met waardigheid en ere tracht te dragen, die vindt - wat men religieus noemt - het Koninkrijk der Hemelen. Hij vindt de band met de Schepper, waaruit hij zijn krachten put, maar meer dan krachten, een steeds zuiverder beeld van zichzelf en daardoor een steeds zuiverder verhouding t.o.v. de kosmos, uitgedrukt in het kleine, uitgedrukt in de mensheid, of in de onmetelijke grootheid van de ruimte met al die sterren.

Daarmee ga ik dan mijn aandeel aan deze avond besluiten, vrienden. Misschien hebben mijn verhaaltjes u geamuseerd, misschien hebben zij u ook iets kunnen leren. Ik hoop dat het allebei het geval is geweest. Mag ik dan misschien met een laatste slagzin sluiten? Een soort spreukje, dat u eventueel brandschilderend aan de wand kunt hangen, wanneer u ouderwets bent:

"Ware bewustwording is met vreugde de verantwoording van het leven te dragen, en de vreugde van het leven belevende, het leed van anderen verdrijven."

Daarmee wens ik u allen een goedenavond.